

Sygn. akt III Cz 57/17

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2017r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SO Tomasz Pawlik (spr.)

Sędziowie: SO Anna Hajda

SR (del.) Maryla Majewska – Lewandowska

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2017r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym sprawy

z wniosku Gminy G.

z udziałem J. S.

o wpis służebności

na skutek zażalenia wnioskodawcy

na zarządzenie Przewodniczącego w Sądzie Rejonowym w Gliwicach

z dnia 2 listopada 2016r., sygn. akt Dz. Kw 15909/16

postanawia:

zmienić zaskarżone zarządzenie poprzez jego uchylenie.

SSR (del.) Maryla Majewska – Lewandowska SSO Tomasz Pawlik SSO Anna Hajda

Sygn. akt III Cz 57/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem Przewodniczący Sądu zwrócił wniosek uprawnionej o wpis służebności przesyłu w dwóch księgach wieczystych na jej rzecz uznając, że wniosek ten nie został należycie opłacony. Jako podstawę rozstrzygnięcia wskazał art. 511¹ § 1 k.p.c.. Zdaniem Przewodniczącego wysokość opłaty sądowej od wniosku wynosiła 400 zł (dwie odrębne opłaty po 200 zł ustalone na zasadzie art. 42 ust.1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych), gdyż wniosek dotyczył wpisu dwóch odrębnych ograniczonych praw rzeczowych w dwóch księgach wieczystych. W sytuacji zatem gdy wnioskodawczyni uiściła jedną opłatę, wniosek nie był należycie opłacony i podlegał zwrotowi bez dodatkowego wezwania.

Nie znalazł Przewodniczący podstaw do zastosowania w sprawie art.45 ust.3 ustawy o kosztach w sprawach cywilnych. W jego ocenie norma tego przepisu dotyczy jedynie sytuacji, gdy służebność podlega wpisowi w dziale I-Sp księgi wieczystej nieruchomości władnącej i jednocześnie w dziale III wieczystej nieruchomości obciążonej, tylko wtedy bowiem –podobnie jak w wypadku wymienionej w tym przepisie hipoteki łącznej- wpisowi podlega jedno prawo.

Na opisane zarządzenie zażalenie wniosła wnioskodawczyni, która domagała się jego uchylenia. Skarżąca zarzuciła Przewodniczącemu naruszenie art. 42 ust. 1 w zw. z art. 45 ust. 3 ustawy kosztach sądowych w sprawach cywilnych. W tym kontekście wskazała, że podlegająca wpisowi służebność przesyłu dotyczy jednego urządzenia o takich samych

parametrach, położonego na dwóch sąsiednich działkach jednego właściciela. Nie zgadzała się z argumentacją, że w niniejszej sprawie ustanowiono dwa ograniczone prawa rzeczowe.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art.45 ust.3 ustawy o kosztach w sprawach cywilnych od wniosku o wpis hipoteki łącznej lub służebności pobiera się jedną opłatę stałą, choćby wniosek ten obejmował więcej niż jedną księgą wieczystą. Przepis ten statuuje wyjątek od zasady wyrażonej w art.45 ust.2 ustawy, że opłatę stałą określoną w art.42 i 43 pobiera się odrębnie od wniosku o wpis każdego prawa, choćby wpis dwu lub więcej praw miał być dokonany na tej samej podstawie prawnej. Nie sposób zgodzić się zatem ze stanowiskiem Przewodniczącego, że przepis art.45 ust.3 ustawy o kosztach w sprawach cywilnych dotyczy jedynie sytuacji, gdy służebność podlega wpisowi w dziale I-Sp księgi wieczystej nieruchomości władnącej i jednocześnie w dziale III wieczystej nieruchomości obciążonej, gdyż tylko wtedy –podobnie jak w wypadku wymienionej w tym przepisie hipoteki łącznej- wpisowi podlega jedno prawo. Nie ma bowiem wątpliwości, że art.,45 ust.3 ustawy dotyczy tylko i wyłącznie sytuacji, gdy wpisowi podlega więcej niż jedno prawo podlegające ujawnieniu w księdze wieczystej, gdyż inaczej przepis ten byłby zbędny. Ponadto ustawodawca nie rozróżnia, ani w tym przepisie, ani w innych przepisach dotyczących wysokości opłat w sprawach z zakresu ksiąg wieczystych, rodzajów służebności podlegających wpisowi, a zatem – lege non distinguente nec nostrum est distinguere – brak podstaw do różnicowania wysokości opłat za wpis w księdze wieczystej przy użyciu kryterium rodzaju służebności. Nie jest też trafny argument, że hipoteka łączna jest jednym ograniczonym prawem rzeczowym. Dominujący bowiem w doktrynie i orzecznictwie pogląd przyjmuje, że hipoteka łączna nie jest jedną hipoteką obciążającą różne nieruchomości, lecz że są to dwie lub więcej hipotek, które poprzez obciążenie kilku nieruchomości zwiększają pewność uzyskania zaspokojenia się z nieruchomości dla wierzyciela hipotecznego. Wierzyciel, któremu przysługuje hipoteka łączna może zaspokoić się w całości lub w części z każdej z nieruchomości z osobna, tylko z niektórych lub ze wszystkich łącznie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28.02.2014 r. sygn. akt IV CSK 319/13).

Mając na uwadze powyższe, w sytuacji gdy wnioskodawczyni uiściła należną na podstawie art.45 ust.3 w zw. z art.42 ust.1 ustawy o kosztach w sprawach cywilnych opłatę stałą od wniosku, brak było podstaw do zwrotu tego wniosku na zasadzie art.511¹ § 1 k.p.c.. Z tego też względu orzeczono jak w sentencji na zasadzie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 i art.13 § 2 k.p.c..

SSR (del.) Maryla Majewska - Lewandowska SSO Tomasz Pawlik (spr.) SSO Anna Hajda